№ 213. Sobota 17. Września 1864. Rok wydania 54.

Z Dodatkami korzysta w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Z powodu wybuchnięcia zarazy bydła rogatego śród stada umieszczonego w zakładzie kontumacyjnym w Husiatynie zostało tymczasowo zawieszone dalsze pędzenie bydła do rzeczonego zakładu.

Co się niniejszem podaje do wiadomości.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 12. września 1864.

Wykaz

prawomocnych wyroków c. k. sądów wojennych we Lwowie, Żółkwi, Samborze, Złoczowie, Rzeszowie, Stanisławowie, Przemyślu, Krakowie, Tarnowie, Tarnopolu, i Nowym Sączu, zapadłych w miesiącu sierpniu 1864.

(Ciąg dalszy.)

C. k. sąd wojenny w Stanisławowie.

Za zbrodnię zaburzenia spokojności publicznej §. 66 cyw. lub 343 wojs. k. k.

1. Julian *Placurowski* z Piotrowa, 41 l., obr. rz. kat., stanu wolnego, robotnik fabryczny (za powtórne udanie się do powstania w Królestwie Polskiem i prowadzenie innych tamże), na 8 miesięcy więzienia. — 2. Andrzej *Puniejko* z Łumny, 26 l., obr. gr. kat., stanu wolnego, woźnica, (za powtórne udanie się do powstania), na 5 miesięcy więzienia. — 3. Edward *Rzepecki* z Uścia, 20 l., obr. rz. kat., stanu wolnego, pisarz ekonomiczny, (za powtórne udanie się do powstania), na 4 miesiące więzienia. — 4. Mikołaj *Czerwiński* z Sielec, 33 l., obr. rz. kat., stanu wolnego, robotnik fabryczny, już karany za kradzież, (za udanie się po raz pierwszy do powstania), na 3 miesiące więzienia. — 5. Franciszek *Drozdowski* z Klubowiec, 20 l., obr. rz. kat., stanu wolnego, robotnik fabryczny, (za udanie się po raz pierwszy do powstania), na 3 miesiące więzienia. — 6. Józef *Schmidt* z Żurak, 26 l., obr. rz. kat., żonaty, czeladnik kowalski, (za udanie się po raz pierwszy do powstania), na 1 miesiąc więzienia. — 7. Jan *Wacciuk* z Gruszki, 29 l., obr. gr. kat., stanu wolnego, wyrobnik, już karany za pobicie, (za udanie się po raz pierwszy do powstania), na 1 miesiąc więzienia. — 8. Maurycy *Kędzierski* z Ciemierzyniec, 26 l., obr. rz. kat., stanu wolnego, czeladnik kotlarski, (za udanie się po raz pierwszy do powstania), na 1 miesiąc więzienia. — 9. Władysław *Strzemboss*, rodem z Konar w Królestwie Polskiem, poddany ces. austryacki, 45 l., obr. rz. kat., żonaty, dzierzawca dóbr, (za gromadzenie broni dla powstania), na 2 miesiące więzienia. — 10. Emeryk *Romanowski* z Żukowa, 43 l., obr. orm. kat., żonaty, dzierzawca dóbr, (przechowywanie ochotników powstańczych), na 1 miesiąc więzienia. — 11. Mikołaj *Teodorowicz* z Zadawy na Bukowinie, 44 l., obr. orm. kat., żonaty, właściciel części w Żywaczowie, (za przechowywanie ochotników powstańczych), na 1 miesiąc więzienia, w drodze łaski zupełnie uwolniony. — 12. Grzegorz *Teodorowicz* z Zadawy na Bukowinie, 40 l., obr. orm. kat., żonaty, dzierzawca części w Żywaczowie, (transportowanie ochotników), uwolniony z braku dowodów. — 13. Józef *Kajetanowicz* z Śniatyna, 17 l., obr. orm. kat., stanu wolnego, pisarz prywatny, (za udanie się po raz pierwszy do powstania), uwolniony z braku dowodów.

Za przekroczenie przeciw publicznej spokojności i porządkowi §. 300 cyw. lub 556 wojs. k. k.

14. Marya *Demków* z Chlebiczyna leśnego, 50 l., wdowa po kmieciu, (za lekceważenie rozporządzeń sądowych), na 8 dni aresztu, zaostrzonego 1 razowym postem. — 15. Onufry *Kołybabiuk* z Chlebiczyna leśnego, 31 l., żonaty, kmieć, (za toż samo), na 14 dni aresztu, zaostrzonego 2 razowym postem, i oboje na zwrot kosztów kary.

Za przestępstwo przeciw zarządzeniom publicznym §. 312 cyw. lub 569 wojs. k. k.

16. Gerschon *Rottmann* z Tyśmienicy, 40 l., izraelita, żonaty, kuśnierz, na karę pieniężną w kwocie 20 złr. w. a. — 17. Golde *Abzug* z Buczacza, 48 l., izraelitka, zamężna, właścicielka domu, na karę pieniężną w kwocie 10 złr. w. a., która przez wys. sąd apelacyjny w Wiedniu w drodze łaski została zniżona na 5 złr. w. a. — 18. Marceli *Klimuntowski* z Hnilczy, 33 l., stanu wolnego, pisarz prywatny, już karany za sprzeniewierzenie, 3 tygodniowy areszt śledczy policzony za karę. — 19. Jan *Sikacz* vel *Połowka* z Tyśmienicy, 30 l., obr. gr. kat., żonaty, kmieć, na 10 dni aresztu, zaostrzonego 2 razowym postem. — 20. Prokop *Danyluk* z Horocholiny, 29 l., obr. gr. kat., stanu wolnego, inwalid patentowany, 10 dniowy areszt śledczy policzony za karę. — 21. Dawid *Grutz* z Tuczap, 32 l., izraelita, żonaty, szynkarz, na 6 dni aresztu. — 22. Hryń *Erdeyczuk* z Podhajczyk, 59 l., obr. gr. kat., żonaty, kmieć, na 8 dni aresztu. — 23. Stefan *Kaleczyn* z Pawelcza, 45 l., obr. gr. kat., żonaty, kmieć, prócz zwrotu kosztów kary na 7 dni aresztu, zaostrzonego 2 razowym postem. — 24. Anastazya *Kaleczyn* z Pawelcza, 37 l., obr. gr. kat., żona włościanina, prócz zwrotu kosztów kary na 7 dni aresztu, zaostrzonego 2 razowym postem. — 25. Hryńko *Węgrowicz* z Rybna, 25 l., obr. gr. kat., żonaty, pomocnik przy gospodarstwie, prócz zwrotu kosztów kary na 5 dni aresztu, zaostrzonego 1 razowym postem. — 26. Jakób *Węgrowicz* z Rybna, 48 l., obr. gr. kat., żonaty, kmieć, uznany za niewinnego. — 27. Itzig *Glaser* z Stanisławowa, 45 l., izraelita, żonaty, szklarz, prócz 7 dniowego aresztu śledczego na 4 dni aresztu i zwrot kosztów kary. — 28. Iwan *Jakibczuk* z Mykietyniec, 60 l., obr. gr. kat., żonaty, kmieć, prócz zwrotu kosztów kary na 3 dni aresztu, w drodze łaski uwolniony. — 29. Anna *Jakibczuk* z Mykietyniec, 52 l., obr. gr. kat., zona urlopnika, uwolniona z braku dowodów. — 30. Olexa *Jakibczuk* z Mykietyniec, 23 l., obr. gr. kat., stanu wolnego, parobek, na 10 kijów. — 31. Marya *Basarab* z Nadwórny, 49 l., obr. gr. kat., zamężna, właścicielka realności, prócz zwrotu kosztów kary, na 8 dni aresztu, zaostrzonego 2 razowym postem. — 32. Berl *Ruder* recte Itzig *Rottmann* z Żurawna, 30 l., izraelita, urlopnik, przy niemożności zwrotu kosztów, na 8 dni aresztu. — 33. Jan *Kulczycki* z Stanisławowa, 50 l., obr. rz. kat., żonaty, murarz, prócz zwrotu kosztów kary, na 8 dni aresztu, zaostrzonego 2 razowym postem, w drodze łaski kara zniżona na 24 godzin aresztu w sztokhauzie. — 34. Naftumia *Rybak* z Tyśmienicy, 28 l., obr. gr. kat., żona włościanina, prócz zwrotu kosztów kary, na 3 dni aresztu, w drodze łaski całkiem uwolniona. — 35. Jan *Signarski* z Przedstawia, 48 l., obr. rz. kat., żonaty, szewc, już karany za kradzież, za powyższe przestępstwo, tudzież za przekroczenie kradzieży §. 460. cyw. k. k., prócz utraty rzeczy kradzionych, na 8 dni aresztu w sztokhauzie, zaostrzonego 1 razowym postem i zwrot kosztów kary. — 36. Kość *Kuibida* z Rosulny, 38 l., obr. gr. kat., żonaty, kmieć, za powyższe przestępstwo przeciw zarządzeniom publicznym, tudzież za wykroczenie przeciw bezpieczeństwu honoru §. 496. cyw. k. k., na 8 dni aresztu i zwrot kosztów kary.

Za przestępstwo przeciw obwieszczeniu z 28. lutego 1864 przez zatajenie i nieprawne posiadanie broni.

37. Magdalena *Hauswald* z Stanisławowa, 45 l., obr. rz. kat., wdowa po nożowniku, prócz utraty broni, na 3 dni aresztu, w drodze łaski areszt darowany. — 38. Józef *Niessner* z Freudenthal w Szląsku, 54 l., obr. rz. kat., żonaty, leśniczy prywatny, prócz utraty broni, na karę pieniężną w kwocie 5 złr. w. a., w drodze łaski kara pieniężna darowana.

Z c. k. sądu wojennego w Stanisławowie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wiedeń, 15. września. Dnia wczorajszego wyszedł z c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXXIV. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Ten zeszyt zawiera:

Nr. 75. Rozporządzenie ministerstw wojny, finansów i stanu, tudzież król. węgierskiej, siedmiogrodzkiej i kroacko-slawońsko-dalmatyń-

skiej kancelaryi nadwornej z 2. września 1864, względem oznaczenia taxy uwalniającej od służby wojskowej na rok 1865.

Nr. 76. Cesarski patent z 11. września 1864, którym sejm krajowy Królestwa Dalmacyi zwołany został na dzień 26. września r. b. do swego prawnego miejsca zebrania.

Część nieurzędowa.

Lwów, 17. *września*.

Podług otrzymanej w Wiedniu telegraficznej wiadomości przybyli Najjaśniejsi Państwo w powrocie z Ischlu przedwczoraj z rana o godzinie $11^1/_2$ do Lincu i po krótkim wypoczynku udali się niezwłocznie w dalszą podróż do Wiednia.

Jego Excelencya minister stanu p. Schmerling przybył — jak donosi: *Jen. kor.* — przedwczoraj z rana z Ischlu do Wiednia.

W sprawie węgierskiej przynosi *Jener. Kor.* następujące oświadczenie: „Kwestya węgierska, którą dziennikarstwo wniosło od niejakiegoś czasu na nowo na porządek dzienny, nastręczyła znowu powód do rozmaitych politycznych pogłosek i wiadomości. Tak spotykamy w wielu dziennikach po części obszerne nawet doniesienia o rozprawach rady ministeryalnej nad tą kwestyą. Opowiadają one, że w sobotę, a potem znowu w poniedziałek obradowali nad nią żwawo ministrowie. My jednakże dowiadujemy się teraz z pewnością, że zeszłej soboty nie było żadnej rady ministeryalnej, a w poniedziałek było wprawdzie posiedzenie, ale o kwestyi węgierskiej nie było wcale mowy na niem."

Królowa hiszpańska przyjęła na dniu 14go b. m. dymisyę ministerstwa. Mon otrzymał polecenie złożyć nowy gabinet, i słychać, że Pacheco zatrzyma tekę ministerstwa spraw zagranicznych.

Konwent w Chicago w północnej Ameryce zgodził się na popieranie wyboru jenerała M' Clellan na prezydenta unii. *Times* londyński donosząc o tem przyznaje, iż jenerał M' Clellan chociaż nie jest wielkim wojownikiem, jest jednak człowiekiem pełnym charakteru i zdolności. Dotąd obsadzano krzesło prezydenta zwykle ludźmi słabych zdolności, dziwić się zatem można, iż demonstraci amerykańscy zgodzili się na wybór męża jak M' Clellan. Można ztąd wnosić, iż wojna dała im naukę, którejby w pokoju nigdy nie byli odebrali, i że przywary pochodzące z nagle wzrastającej i bujnej pomyślności znalazły lekarstwo w szkole niepowodzenia i klęski. Tak *Times* sądzi o ludziach i rzeczach w północnej Ameryce.

Monarchia Austryacka.

Lwów, 17. września. Jego Excelencya c. k. Namiestnik fml. hrabia *Mensdorff-Pouilly* zwiedziwszy w ciągu ostatnich trzech dni obwód Samborski przybył dnia wczorajszego o godzinie 8ej wieczór z powrotem do Lwowa.

Kraków, 14. września. *(Statystyka szkół ludowych w krakowskim okręgu administracyjnym.) Krak. Ztg.* pisze: Autentyczne wykazy, jakie mamy przed sobą o stanie szkół ludowych w krakowskim okręgu administracyjnym do końca lipca 1863, podają wcale pocieszający obraz rozwoju tych szkół w zachodniej Galicyi.

Z końcem roku szkolnego 1862/3 wynosiła liczba szkół w ogóle 635, w której to liczbie objęte są szkoły katolickie, ewanielickie i żydowskie.

Z tego przypada: I. Na krakowską dyecezyę, (która obejmuje Wielkie Księstwo Krakowskie) 65. — II. Na tarnowską dyecezyę 352. — III. Na przemyską łacińską dyecezyę 165. — IV. Na przemyską gr. kat. dyecezyę 53.

Zaś na pojedyncze obwody:

A) Na obwód krakowski: a) Wielkie Księstwo Krakowskie 65, a mianowicie: 8 szkół głównych (4 dla chłopców i tyleż dla dziewcząt), 2 szkoły trywialne dla dziewcząt, 58 szkół trywialnych dla obojga płci, i 2 nieregularne szkoły gminne; b) były obwód bocheński 64, a mianowicie: 2 główne szkoły dla chłopców, 1 główna szkoła dla dziewcząt, 2 szkoły trywialne dla dziewcząt, 37 trywialnych dla obojga płci, 14 parafialnych i 8 nieregularnych szkół.

B) Na obwód tarnowski 146, a mianowicie: 2 główne szkoły dla chłopców, 2 trywialne dla dziewcząt, 115 trywialnych dla obojga płci, 12 parafialnych i 15 nieregularnych szkół.

C) Na obwód rzeszowski 94, a mianowicie: 1 główna szkoła dla chłopców, 1 trywialna dla dziewcząt, 37 trywialnych dla obojga płci, 20 parafialnych i 35 tymczasowych szkół.

D) Na obwód sandecki 164, a mianowicie: 4 główne szkoły dla chłopców, 1 główna dla dziewcząt, 3 trywialne dla dziewcząt, 57 trywialnych dla obojga płci, 87 parafialnych i 12 tymczasowych szkół.

E) Na obwód wadowicki 118, a mianowicie: 6 głównych szkół dla chłopców, 3 trywialne dla dziewcząt, 72 trywialnych dla obojga płci, 22 parafialnych i 15 tymczasowych szkół.

Z pięcioma z wyliczonych szkół głównych połączone są dwuklasowe niższe szkoły realne.

Do kształcenia nauczycieli i nauczycielek dla szkół ludowych istnieją 4 pedagogiczne kursa.

Dla młodzieży izraelickiej istniała 1 szkoła główna dla chłopców, 1 trywialna dla dziewcząt, 1 trywialna dla obojga płci, zaś dla młodzieży ewanielickiej 1 główna szkoła i 15 trywialnych dla obojga płci.

Z temi szkołami było połączonych 38 szkół przemysłowych dla dziewcząt, z których 24 przypada na dyecezyę krakowską, 9 na tarnowską a 5 na przemyską łacińską dyecezyą, tudzież 330 zwykłych szkół powtarzania (niedzielnych), a to 51 w dyecezyi krakowskiej, 83 w tarnowskiej, 69 w przemyskiej łacin., a 37 w przemyskiej gr. kat. dyecezyi.

Przyłączonych do szkół miejsc było 172 w krakowskiej, 197 w tarnowskiej, 302 w przemyskiej łacińskiej, 104 w przemyskiej gr. kat. dyecezyi, razem 1757.

Liczba obowiązanych uczęszczać do szkoły dzieci wynosiła 11.917 w krakowskiej, 87.234 w tarnowskiej, 28.420 w przemyskiej łacin., i 5841 w przemyskiej gr. kat. dyecezyi, razem 133.412.

Uczęszczało do szkoły 7852 dzieci w krakowskiej, 33.477 w tarnowskiej, 9923 w przemyskiej łacin., 2764 w przemyskiej gr. kat. dyecezyi, razem 54.016.

Liczba nauczycieli w całym okręgu administracyjnym wynosiła 580, niższych nauczycieli 93, nauczycielek 68, niższych nauczycielek 24, nauczycielek przemysłowych 42, świeckich dozorców szkół miejscowych 391.

W pojedyńczych dyecezyach było, a mianowicie: I. W krakowskiej 68 nauczycieli, 15 niższych nauczycieli, 36 nauczycielek, 5 niższych nauczycielek, 34 przemysłowych nauczycielek. II. W Tarnowskiej: 356 nauczycieli, 42 niższych nauczycieli, 28 nauczycielek, 16 niższych a 15 przemysłowych nauczycielek. III. W przemyskiej łacin. dyecezyi 135 nauczycieli. 10 niższych nauczycieli, 4 nauczycielek, 3 niższych i 3 przemysłowych nauczycielek. IV. W przemyskiej gr. kat. dyecezyi 21 nauczycieli i 26 niższych nauczycieli.

Głuchoniemych i ślepych dzieci, zdolnych do wykształcenia było w 1863 roku 28, a mianowicie 24 głuchoniemych i 4 ślepych, z których uczono 7 głuchoniemych i 2 ślepych dzieci.

Wiedeń, 15. września. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* Powrotu *Najjaśniejszego Państwa* z Ischlu oczekują jutro, a w przyszły poniedziałek udaje się Jego Mość Cesarz w podróż do Węgier. — Książę *Waza* przybędzie tu tego samego dnia z Drezna. — Dnia 11. b. m. nie przybyli jeszcze Ich MM. Cesarstwo rosyjscy do Friedrichshafen, a przyczyną tej zwłoki miała być słabość Cesarzowej.

Jego Excelencya *minister stanu* ma jak się dowiaduje *Presse* przybyć tu dziś przed południem z Ischlu, a mianowicie miano go wezwać telegrafem na konferencyę ministeryalną, która odbędzie się dziś po południu. — Szef sekcyjny baron *Lewinski* przybył tu przedwczoraj, a biskup *Strossmayer* odjechał wczoraj do Węgier. Książę *Gorczakow* przybył 12go b. m. z rana z Petersburga do Berlina, i odjechał zaraz dalej do Cesarza rosyjskiego, a później ma Książę przybyć do Wiednia.

(Taxa uwolnienia od służby wojskowej) oznaczona została na rok 1865 na 1200 zł. w. a.

Niemcy.

Frankfurt, 12. września. *(Przejazd Króla pruskiego przez Frankfurt n. M. i przybycie do Berlina. — Różne wiadomości.)* Król Jego Mość pruski przybył wczoraj wieczorem z Ingenheim i Szwalbachu i zaszczycił swą bytnością wieczór dany przez posła pruskiego p. Savigny, na który liczni zebrali się goście. Monarcha zabawił na tym wieczorze do godziny 12ej. Dziś rano o godzinie szóstej Król odbył przegląd wojsk pruskich i udał się potem w towarzystwie prezesa rady ministrów p. Bismarka do Berlina. Na dworcu kolei żelaznej stawili się prócz oficerów pruskich, korpusy oficerów wojsk austryackich i bawarskich w Frankfurcie konsystujących i wojska frankfurckiego. — W ostatnich dniach przeszłego tygodnia wymaszerowali z Berlina żołnierze pruscy, których czas służby się skończył. W ciągu miesiąca października przybędą na ich miejsce rekruci.

Bawarski poseł na sejm związkowy p. v. d. Pfordten powrócił do Frankfurtu po expiracyi swego urlopu, ustało więc zastępstwo p. Thüngera. Kilku posłów na sejm związkowy wyjechało na niejaki czas z Frankfurtu, w przyszłym bowiem tygodniu nie będzie posiedzenia sejmu związkowego.

Berlin, 12. września. Gazeta krzyżowa pisze, iż uderzyło to powszechnie, że władze miejskie stolicy przy powrocie Króla po tak szczęśliwych dla Prus wypadkach nie zrobiły żadnego przygotowania do należytego przyjęcia monarchy.

Prezes rady ministrów gorąco był witany za swym powrotem do stolicy. Ponieważ nie wiele osób mogło znaleść przystęp do dworca drogi żelaznej przeto deputacya powitała go w pałacu ministeryalnym żywemi okrzykami. P. Bismarck powiedział przy tej sposobności między innemi: Cieszę się z okazanej mi życzliwości nie przyjmuje jednak zaszczytu jaki dla mnie w tem być może, bo zaszczyt ten tylko się Królowi należy. Wierność ludu i miłość dla Króla dały nam odwagę i chęć radośną w ten czas kiedy można było przypuścić, iż cała Europa przeciwko nam stać będzie. Sukcesa polityki naszej po Bogu zawdzięczamy Królowi, który bez wahania się i obawy cel zawsze miał przed oczyma.

(Emigracya polska.) Z Drezna i w ogólności z całej Saxonii policya wydaliła w zeszłym tygodniu wszystkich wychodźców polskich nie posiadających dostatecznych środków utrzymania. Przyczyną tego miała być okoliczność, że ci nieszczęśliwi pozbawieni wszelkich funduszów, jedynie w zaciąganiu długów widzieli cały

swój ratunek. Rząd francuzki rozporządził także, aby przez granice przepuszczano tylko tych wychodźców, którzy mogą wykazać się, że mają zapewnione utrzymanie.

Szwecya.

Sztokholm. 9. września. *(Bliska podróż Króla. — Usiłowania ku wydobyciu okrętu „Wsadnik“ z mielizny.)* Z dniem 14. b. m. uda się Król w towarzystwie Księcia Dalekarlii w podróż na wyspę Oeland, ale już 22. b. m. powróci do stolicy.

Jak donosi wczorajszy *Gotlands-Tidning* nieodniosły dotąd żadnego skutku usiłowania ku wydobyciu rosyjskiego paropływu wojennego „Wsadnik,“ który niedaleko wyspy Gotland ugrzązł na mieliźnie. Oprócz rosyjskiej fregaty wojennej „Włodzimierz“ i korwety wojennej „Geruczyn“ przybył na pomoc temu okrętowi z polecenia rosyjskiego konzula Stare także sztokholmski paropływ holowniczy „Färdig.“

Rosya.

(Nowa serya biletów skarbowych.) *Rus. Inw.* donosi: W najwyższym ukazie imiennym, na dniu 19-m sierpnia v. s. 1864 roku wydano do senatu rządzącego, wyrażono: „Dla dostarczenia skarbowi państwa środków do pokrycia wydatków podług budżetu państwa na rok 1864, uznaliśmy za stosowne, zgodnie z przedstawieniem ministra skarbu, roztrząśnięlem w radzie państwa, dozwolić emisyi trzech nowych seryi biletów skarbu państwa CXI, CXII i CXIII, w wysokości trzech milionów rubli każda, na zasadzie dołączonych przy niniejszym, a przez Nas zatwierdzonych przepisów, przyczem termin, od którego liczyć się mają procenta, oznacza się: dla seryi CXI i CXII od 1go sierpnia, a dla seryi CXIII. od 1go października (v. s.) 1864 roku. Rozkazujemy przeto senatowi rządzącemu, ażeby w celu wykonania niniejszego, uczynił co przynależy.“

(Mianowania.) Ten sam dziennik pisze: Najjaśniejszy Cesarz, mianowawszy na dniu 15-tym sierpnia v. s. Jego Cesarską Wysokość Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza starszego jenerał-inspektorem jazdy, raczył Najwyżej zatwierdzić zarazem etat zarządu jenerał-inspektora jazdy. Jednocześnie Jego Cesarska Mość rozkazać raczył zwinąć posadę naczelnika jazdy rezerwowej i jego zarząd.

Przez najwyższy ukaz imienny, wydany na dniu 22-m sierpnia v. s. do senatu rządzącego, radzcy tajnemu *Malcowowi*, pełniącemu obowiązki towarzysza ministra spraw zagranicznych, rozkazano najmiłościwiej objąć zarząd ministerstwa na czas nieobecności w Petersburgu wice-kanclerza księcia Gorczakowa.

Ameryka.

(Agitacya gwoli wyboru nowego prezydenta unii amerykańskiej.) Według doniesień z Nowego Yorku, jenerał M'Clellan ma mieć najwięcej szans przy wyborze na prezydenta unii, i wątpią, ażeby obok niego inny kandydat utrzymać się mógł. Miał on wytłumaczyć w odmienny sposób niektóre ustępy dawniejszej swej mowy, według której zdawało się, iż pragnie dalszego prowadzenia wojny dla zniesienia niewolnictwa, i w ogóle zbliżył się do wielkiego odłamu stronnictwa demokratycznego, które jak wiadomo sympatyzuje z południowcami. Gubernator Nowego Yorku Seymour ma także wiele bardzo stronników i zdaje się, iż będzie miał tyle głosów co M'Clellan. Że jednak demokraci wszelkiego odcienia dobrze pojmują, iż cała ich siła polega na jedności, i jeżeli się rozdwoją, powtórny wybór Lincolna żadnej nie ulegnie wątpliwości, być więc może, iż w ostatniej chwili okaże się, że żaden z dwóch kandydatów nie będzie miał tak wielkiej większości, ażeby i mniejszość za sobą pociągnął. W takim razie wystąpi trzeci kandydat, który pozyska jednomyślne wotum całego konwentu w Chicago. Jeżeli na ten czas wybór nie padnie na p. Dean Richmonda, to będzie w tem jedynie własna jego wina. Z jakim zaś kandydatem stronnictwo republikańskie wystąpi, jeżeli p. Lincoln i jenerał Fremont, tak jak ich wezwano, od kandydatury odstąpią, tego jeszcze powiedzieć nie można. Być może, iż wybór padnie na p. Chase, który tego bardzo pragnie, lub na p. Adamsa, posła przy dworze angielskim, o którym wyrażają się w sposób nader pochlebny. Wkrótce już bo w dniu 5. września jeżeli nie przyjdzie do zawieszenia broni, obecny prezydent będzie musiał dokonać rekrutacyi pół miliona ludzi, którą zapowiedział. Przyjaciele jego, życzący sobie, ażeby na nowo był wybrany, radzą mu, ażeby rekrutacyę wstrzymał aż po wyborach, Lincoln jednak słuchać ich nie chce. Twierdzi on, iż rekrutacya jest środkiem bardzo rozsądnym, że wzmocnienie armii jest konieczne, jeżeli unia siłą przywrócona być ma; jeżeli zaś państwa północne nie zechcą ponieść żądanej ofiary, to unia się skończyła, i żadna walka za nią nie pomoże. Rzecz cała rozstrzygnie się w Chicago. Jeżeli Chicago za wojną się oświadczy, to rekrutacya nastąpi, jeżeli zaś oświadczy się za pokojem, to trudno pojąć, dla czegoby rząd miał się wystawiać na niebezpieczeństwo przeprowadzenia rekrutacyi, która w takim razie byłaby niepotrzebna i którąby wszystkie klasy ludności znienawidziły.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 16. września. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (81 ℔) 2 zł. 66 c.; żyta (77 ℔) 1 zł. 54 c.; jęczmienia (67 ℔) 1 zł. 30 c.; owsa (51 ℔) 1 zł. 18 c.; hreczki 1 zł. 74 c.; kartofli 1 zł. 21 c.; cetnar siana 1 zł. 47 c., okłotów 87 c.; sąg drzewa bukowego 11 złr. 47 c., sosnowego 8 zł. 37 c.

Lwów, 10. września. W II. połowie z. m. były na targach w obwodach samborskim i kołomyjskim następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Sambor		Drohobycz		Komarno		Kołomyja		Kutty		Śniatyn	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacka											
Mec pszenicy . . .	3	.	3	10	2	63	2	30	2	44	2	60
„ żyta . .	2	.	2	10	1	56	1	45	1	45	1	35
„ jęczmienia .	1	40	1	55	1	18	.	90	1	.	.	95
„ owsa . .	1	25	1	25	1	21	.	72	.	67	.	65
„ hreczki . .	.	.	.	.	.	.	1	10	1	40	.	.
„ kukurudzy .	.	.	2	.	.	.	1	55	1	50	1	50
„ ziemniaków .	.	80	1	20	.	50	.	.	.	.	.	.
Cetnar siana . .	1	50	1	90	1	30	.	80	.	.	1	46
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	32	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	.	7	75	9	.	5	50	5	50	8	25
„ „ miękkiego	4	50	6	.	7	50	4	50	3	15	.	.
Funt mięsa wołowego	.	9	.	10	.	9		10	.	9	.	8
Mas okowity .		45		80	.	66	.	72	.	60	.	60

(Rezultat zbiorów tegorocznych.) Piszą nam z **Mościsk** pod d. 14. b. m.: Zbiory tegoroczne są już powiększej części ukończone. Co do żyta i pszenicy liczba snopów jest prawie taka sama jak w roku zeszłym, lecz ilość ziarn, a bardziej jeszcze gatunek znacznie ustępują zeszłorocznym. Przyczyną tego były zapewne chłodne i wilgotne dnie w lipcu i sierpniu. — Szczęściem przynajmniej słoma udała się należycie i zastąpi poniekąd brak siana. Owies nie dopisał i nawet nie dojrzał w wyżej położonych okolicach naszej prowincyi. Zbiór kartofli zdaje się być obfitym, ale gatunek tychże nie jest wcale zadawalający. Owoce co do gatunku udały się tego roku bardzo dobrze, ale co do wielkości i smaku nie wyrównywają przeszłorocznym. Naszych gospodarzy wiejskich zasmuca głównie gatunek tegorocznych zbiorów, ponieważ Galicya liczy najwięcej na wywóz, a zagranicą tylko ciężkie gatunki znajdują pokup. Szląsk pruski zwykle najwięcej naszego zboża konsumujący, zapewne tego roku sprowadzać będzie zboże z Królestwa Polskiego, gdzie rezultat zbiorów wypadł jak najpomyślniej.

Kronika.

(Klęski elementarne.) Z powiatu czortkowskiego donoszą nam, że w dniach 24., 25, 28. i 30. czerwca, 24. lipca i 25. sierpnia r. b. zrządziły tam ulewy z gradem wielką szkodę w zasiewach tegorocznych, a najbardziej ucierpiały gminy: Siemiakowce, Kalinowszczyzna, Uhryń, Stary Czortków, Wawrzynów, Szołhanówka, Salówka i Ułaszkowce.

Podobnież donoszą z powiatu husiatyńskiego w tym samym obwodzie, że na dniu 21. z. m wybił grad znaczną część zasiewów we wsi Zalesiu.

(Ochotnicy mexykańscy.) „Krak. Ztg.“ pisze: Gazeta Narodowa wspominając niedawno o ochotnikach mexykańskich wyliczyła szereg nazwisk polskich. Do tych możemy dodać jeszcze nazwisko młodego hrabiego Stanisława Wodzickiego, który dnia 13. b. m. po południu odjechał tamże pociągiem kolei północnej.

(Zbiór tytoniu w Węgrzech) Według doniesień czasopisma „Ungar. Nachr.“ tegoroczny zbiór tytoniu w Węgrzech jest tak pomyślny, jak nie był już od lat 50, i przynosi od 25 do 28 cet. wid. z morga. Do tego liść ma być nadzwyczajnie pięknym, i pod żadnym względem nie zostawia nic do życzenia. Większa część została już drogo sprzedana, i rolnicy, którzy w tym roku zajmowali się uprawą tej rośliny, mają być najzupełniej zadowoleni. Firmy peszteńskie przesłały do Prus znaczne transporta tytoniu.

(Ścięcie Latoura.) Latour został stracony w Foix dn. 12. b. m. o godzinie 7. z rana. — Tłumy ludu zgromadziły się na placu egzekucyi. Delinkwent siedział na wozie otoczonym żandarmami. Ksiądz nie towarzyszył mu. Przez całą drogę nucił pieśni swego utworu, i do ostatniej chwili nie okazał ani śladu pokory. Trzymając głowę na pniu, śpiewał jeszcze: „Allons, pauvre victime, Ton jour de mort“ . . . wtem spadł topór.

(Statystyka moralna.) Pan Guerry, korespondent instytutu (akademii nauk), członek towarzystwa statystycznego Londyńskiego, autor statystyki moralnej Francyi, dzieła uwieńczonego przez akademię, jako uzupełnienie swej pierwszej pracy, wydał teraz statystykę moralną Anglii, porównaną ze statystyką Francyi.

W obszernym tym zbiorze wywodów opartych na dokumentach urzędowych, autor wyłożywszy filozoficzną historyę stosowania liczb do nauk moralnych, uważa je ze stanowiska administracyjnego i prawodawczego, rozbiera rezultaty prac statystycznych dokonanych w obu krajach, a zbliżenie takie rzuca żywe światło na społeczny stan Anglii i Francyi.

Atlas umieszczony na końcu dzieła ułatwia wykazanie wpływu, jaki oświata, wiek, religia i t. p. wywierają na przestępstwa, doprowadzając zarazem do nader ważnych i ciekawych porównań.

Ostatnia poczta.

Mnichów, 15. września. Zapewniają, iż Bawarya nie rozpocznie układów o przystąpienie do związku cłowego, aż po ukończeniu negocyacyj między Austryą i Prusami, chociażby się te po za dzień 1. października przeciągnąć miały.

Berlin, 15. września. Ministeryalna *Provincialcorrespondentz* odpierając doniesienie dzienników powiada, iż nie ma żadnego powodu do zwołania nadzwyczajnego posiedzenia sejmu po ukończeniu wojny, ponieważ pożyczka nie stała się konieczną. Według przepisów konstytucyi najbliższa kadencya sejmowa między dniem 1. listopada 1864 a 15. stycznia zwołana będzie.

Nordd. Allg. Ztg. donosi, iż pełnomocnik darmsztadzki dla negocyacyj względem związku cłowego, nadradzca podatkowy Ewald, w krótce do Berlina przybędzie.

Berlin, 15. września. Dziś w południe królewiczowa następczyni tronu szczęśliwie powiła księcia. Królewiczowa i nowo narodzony książę znajdują się w pożądanym zdrowiu.

Raceburg, 15go września. Dziennik rządowy zamieścił obwieszczenie wzywające mieszkańców księstwa Lauenburgskiego do podania pretensyj swych do rządu duńskiego.

Altona, 15. września. Na konferencyach w Kiel względem garnizonu w Rendsburgu. Saxonię reprezentować będzie pułkownik Fabrice. Komisarze związkowi złożyli z kasy krajowej księstw zaelbiańskich sumę 1 miliona talarów na procent po 3 od sta w północno-niemieckim banku w Hamburgu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 16. września.

Hotel George: P. hr. Tarnowski Jan, z Dzikowa.
Hotel europejski: Erzmanowski Antoni, z Rosyi.
Hotel Langa: Mader Ferd., c. k. kapitan, z Presburga.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 16. września.

PP. Brodzki Eugen., do Borek małych. — Donigiewicz Antoni, do Bazaru. — Udrycki Adolf, do Wielkich Mostów. — Skorczosko Jerzy, do Jas.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „**Die Jüdinn**". wielka opera w 5 aktach. Trzeci występ gościnny p. Franciszka Steger z Wiednia.

W poniedziałek teatr polski: „**Wróżba**", dramat w 5 aktach z prologiem z francuzkiego tłumaczony przez hr. Starzeńską; po raz pierwszy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 16. września.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
7. god. zrana	326.07	+ 8.1	84.2	zachodni	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	326.68	+ 10 1	78.5	„	„	„
10.god.wiecz.	327 00	+ 9 0	84.9	„	„	„

Kurs lwowski.

Dnia 16. września.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	43½	5	49
Dukat cesarski	„ „	5	47½	5	52½
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	9	41½	9	53½
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	79	1	82
„ papierowy rosyjski	„ „	1	51	1	53
Talar pruski	„ „	1	72	1	74
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	74	60	75	30
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	78	32	79	01
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	74	63	75	25
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	03	79	68
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	243	75	246	—

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 16. września.

	złr.	kr.
5% Metaliki	71	40
5% pożyczka naredowa	79	55
Losy z 1860 roku	93	—
Akcye banku wiedeńskiego	776	—
„ „ kredytowego	186	30
Londyn, 10 funtów szterlingów	116	—
Srebro	115	75
Dukat pojedyńczy	5	52

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 14. września.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	66 80	66.90
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	97.25	97.50
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	79 25	79 35
od kwiet. do paźd. po 5%	79.25	79.35
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	86.75	87.—
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	70.90	71.—
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	70.90	71.—
dtto. po 4½%	63.—	63 25
dtto. „ 4%	56 30	56 50
dtto. „ 3%	42.10	42.40
dtto. „ 2½%	35.—	37.—
dtto. „ 1%	14.10	14.20
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	156.50	157 —
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	152.50	153.—
Przez. do wyl. z r. 1854	88.—	88.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	92 80	93.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	94 50	94 75
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	86.—	86.10
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	66.50	67.—
„ „ 4½%	62.50	63.—
„ „ 4%	55.75	56.—
„ „ 3½%	48.50	49.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju 3%	—.—	—.—
„ „ 2½%	56.—	58.-
„ „ 2¼%	49.—	51.—
„ „ 2%	44.—	46.—
„ „ 1¾%	39.—	40.—
dtto. z procent. za granicą 5%	71.50	72.—
„ „ 4½%	67.25	67.75
„ „ 4%	60.—	60.50

B. Krajów koronnych. (Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.)	pien.	towar.
Niższej Austryi	90 —	90.50
Wyż. Aust.	88.—	89.—
Salcburg	89.50	—.—
Czech	93 50	94.—
Morawii	93.—	94.—
Szląska	89.—	90.—
Styryi	89.—	89.50
Tyrolu	—.—	—.—

Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.	pien.	towar
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	88.50
Węgier	73 75	74 60
Banatu Tem.	72.25	72.75
Kroacyi i Slawonii	74.50	75.–
Galicyi	74 25	74.75
Siedmiogrodu	71.75	72 50
Bukowina	71.50	72 50
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72 –	72 25
Banat Temesz.	70.70	70.80
Lomb. wen. poż. z r. 1859	94.50	95.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.–
„ 4%	57.—	57.50
„ 3½%	—.—	—.–
Dług Salcburga „ 3%	57.—	57.50
„ 2½%	—.—	—.–
Dług Krainy „ 2%	28.25	28.75
„ 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar
Po 3% za 100 zł.	26.50	27.50
„ 2½% „ 100 „	22.50	23.—
„ 2¼% „ 100 „	20.—	20.50
„ 2% „ 100 „	18.—	18 50
„ 1¾% „ 100 „	15.75	16.25

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	777.—	778.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	186 —	186 20
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	616.—	618 —
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1958.—	1960 —
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	209 75	210 —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	139 —	139 50
Połud. - półn. - niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	122.50	122 75
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	247.-	248 —
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	245.—	245 50
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	710.—	715.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	241.—	—.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	141.—	143.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	458.—	459.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	236.—	238.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	370.—	375.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	430.—	450.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	279.—	281.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	163 25	163.50
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	86.25	86.75
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.) z wpłatą 25%	50. —	50.50

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	102.50	103.—
przeznaczone do los. po 5%	93. –	93.50
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	88.60	88 80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	75.—	75.50
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	85.25	85.75

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.—	97.50
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	86.50	87 —
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	81.50	82.50
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	115 50	116.–
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	115 .–	115.50
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	93.—	94.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	89.50	90.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	80.—	80.50
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	96.—	96.50
Lloyda za 100 zł.	91.—	92.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	90.–	91.—
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	—.—	77.50
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zl. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	96 50	97.–

6. Losy. (za sztukę)

	pien.	towar
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	128.75	129.–
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	—.—	85.5[illegible]
Poż. Tryc. po 100 zł. m. k.	105. —	106.–
„ „ po 50 zł. m. k.	48. —	48 5[illegible]
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	24.50	25.–
Esterhazego po 40 zł. m. k.	98.—	99.[illegible]
Salma „ 40 „ „	30.—	30.5[illegible]
Palffego „ 40 „ „	27.75	28.[illegible]
Clarego „ 40 „ „	25.—	25.[illegible]
St. Genois „ 40 „ „	24.50	25.–
Windischgrätza 20 zł. „	18.50	19.–
Waldsteina 20 „	17.—	17.[illegible]
Keglevicha 10 „	13 —	13.[illegible]
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	11.60	11.[illegible]

Weksle. (Na 3 miesiące.)

	pien.	towar
Amsterdam za 100 zł. hol.	97.40	97[illegible]
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	97.40	97[illegible]
Berlin za 100 tal.	—.—	—.–
Wrocław za 100 tal.	169 50	170[illegible]
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	97.50	97[illegible]
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.–
Hamburg za 100 M. B.	87.25	87[illegible]
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.–
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.–
Londyn za 10 ft. szt.	115 50	115[illegible]
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.–
Medyolan za 100 lir. wl.	45.60	45[illegible]
Marsylia za 100 fr.	45 70	45[illegible]
Paryż za 100 fr.	45 80	45[illegible]
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.–
Tryest za 100 zł. w. a	—.—	—.–
Wenecya za 100zł. w. a.	—.—	—.–

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar
Bukareszt za 100 piast. wol.	—.—	—.–
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.–

Kurs złota.

	pien.	towar
Dukaty ces. men.	5.51	5 52
dtto. pełnej wagi	5.51	5 52
Korona	15.90	15 95
20frankówka	9.29	9 30
Rosyjski imperyał	9 50	9.5[illegible]
Talar związkowy	1.71½	1.7[illegible]
Srebro	115.—	115.[illegible]
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Rudyński.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.